

Quickscan Wet natuurbescherming Wethoudersbuurt, Ede

Colofon

Titel: Quicksan Wet natuurbescherming Wethoudersbuurt, Ede

Projectnummer: 20116

Opdrachtgever: Buro Boot
Postbus 509
3900 AM Veenendaal

Datum.....: 19-5-2020

Status rapport.....: definitief

Bestand.....: QS Wethoudersbuurt Ede (20116)

Opdrachtnemer: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,

Naam.....: ir. L.R.G. Gerrits

Handtekening.....:

Auteursrecht.....: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van Bij12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt. Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	ACHTERGROND	3
2.1.	Plangebied.....	3
2.2.	Voorgenomen handeling.....	3
2.3.	Werkwijze quickscan.....	4
3.	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING	6
3.1.	Natura 2000-gebieden.....	6
3.2.	Gelders Natuurnetwerk.....	7
4.	RESULTATEN SOORTENBESCHERMING	9
4.1.	Flora.....	9
4.2.	Zoogdieren	9
4.3.	Vogels.....	10
4.4.	Reptielen, amfibieën en vissen.....	10
4.5.	Insecten en andere ongewervelden	10
5.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
5.1.	Conclusies Natura 2000-gebieden	12
5.2.	Conclusies GNN	12
5.3.	Conclusies Soortenbescherming	12
5.4.	Aanbevelingen	13

BIJLAGEN

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan
 Bijlage 2. Middels de Wet natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten

I. INLEIDING

Aanleiding ecologische quickscan

In opdracht van Buro Boot heeft De Groene Ruimte in april 2020 een ecologische quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd. Aanleiding hiervoor is de geplande sloop van circa honderd woningen in de Wethoudersbuurt te Ede.

Consequenties Wet natuurbescherming

Bij elke initiatiefnemer rust de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde handeling¹⁾ geen beschermde soorten (soortenbescherming) worden verstoord. Als verstoring niet is te voorkomen, dient door het bevoegd gezag een ontheffing (soortenbescherming) te zijn verleend voordat versturende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de handeling een negatief effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan een eerste stap. De quickscan is erop gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde soorten, dat de volgende aspecten kunnen worden beschreven:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (soortenbescherming) en andere zeldzame of bijzondere soorten;
- een inschatting:
 - of de handeling negatieve effecten heeft op (mogelijk) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (soortenbescherming) en andere zeldzame of bijzondere soorten;
 - of en zo ja welk nader onderzoek vereist is om een goede inschatting van dergelijke negatieve effecten te kunnen maken;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om eventuele negatieve effecten te mitigeren (voorkomen of beperken);
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag benodigde nader onderzoek.

Om het bovenstaande doel te bereiken is een ecologische quickscan in de vorm van een bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. De bevindingen zijn in voorliggende rapportage verwoord.

Leeswijzer

De achtergrond van deze quickscan (plangebied, voorgenomen handeling en werkwijze) is in hoofdstuk 2 beschreven. De resultaten van de soortenbescherming zijn in hoofdstuk 3 gegeven. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies samengevat en zijn aanbevelingen voor het vervolg geformuleerd.

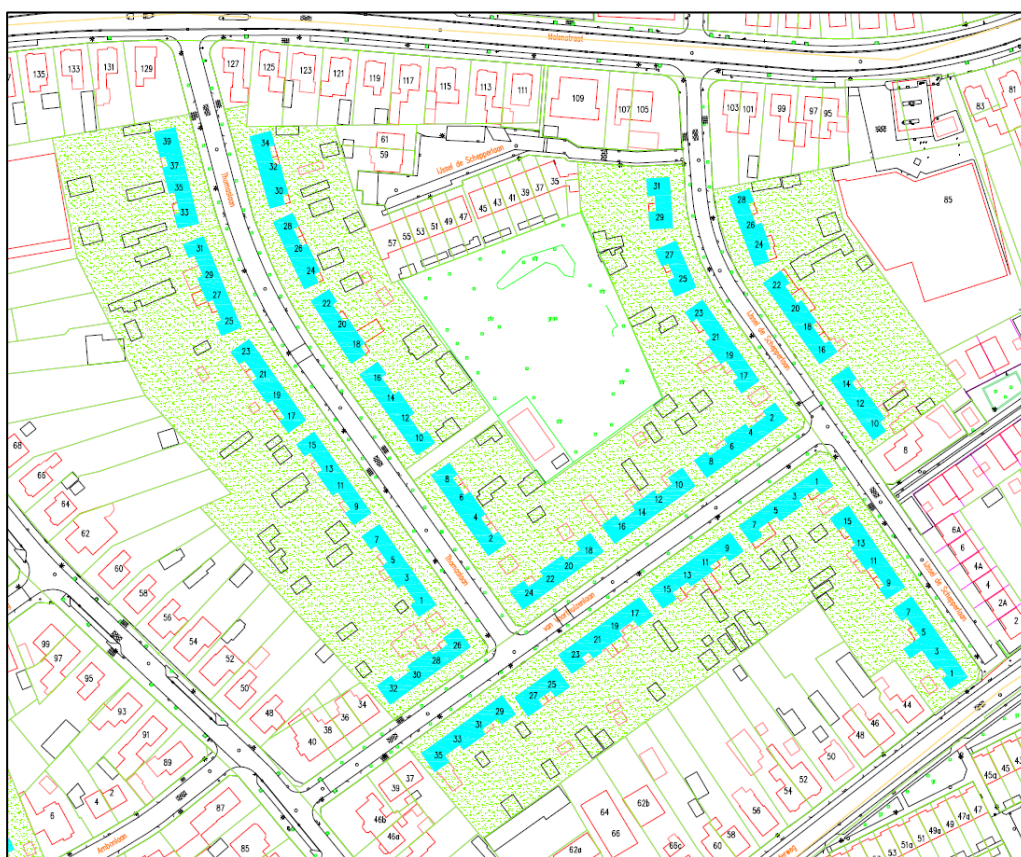
¹⁾ 'Handeling' is de officiële term, waarmee de activiteiten/werkzaamheden worden aangeduid, welke middels de Wet natuurbescherming moeten worden getoetst op negatieve effecten op beschermde soorten.

2. ACHTERGROND

2.1. Plangebied

Het plangebied ligt in het noorden van Ede, in de Wethoudersbuurt, een wijk met veel groen. Het betreft circa 100 rijtjeswoningen aan de Thomaslaan, Van Voorthuizenlaan en de IJssel de Schepperlaan, allemaal met het bouwjaar 1948. De woningen zijn opgebouwd uit bakstenen. De gevels zijn dubbelsteens maar hebben geen open stootvoegen. De voegen en daken met sneldekkers zijn her en der in slechte staat. Onder de dakpannen is vogelschroot aanwezig dat echter niet goed aansluit op de pannen. Alle woningen hebben een voor- en achtertuin.

Figuur 1. Plangebied, de betreffende woningen zijn blauw. Bron: Buro Boot

2.2. Voorgenomen handeling

De voorgenomen handeling is de sloop van alle woningen, gevolgd door nieuwbouw. Hierbij zullen ook alle voor en achtertuinen worden geamoveerd.

2.3. Werkwijze quickscan

Bronnenonderzoek

Ter voorbereiding op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied. Het bij raadpleging van de NDFF gehanteerde zoekgebied is in de volgende figuur weergegeven; er is een zoekperiode van 10 jaar aangehouden. Van dit zoekgebied en deze periode kan afgeweken zijn, bijvoorbeeld voor soorten die zeer mobiel zijn en/of waarvan weinig/geen waarnemingen in de NDFF zijn ingevoerd.

Figuur 2. Zoekgebied NDFF (zwart kader) met het plangebied (rode cirkel).

Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 mei 2020, vanaf 07.00 uur, onder de volgende weersomstandigheden: droog, 1/8 bewolkt, 8-11°C, 1-2 Bft. Het bezoek is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van De Groene Ruimte²⁾. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten³⁾. Daarbij is gezocht naar (sporen van) beschermde soorten. Voor zover van toepassing zijn ook andere bijzondere waarnemingen genoteerd. Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen en dergelijke) naar bepaalde soort(groep)en uitgevoerd.

²⁾ Ing. M.W. Bokje

³⁾ De meeste plant- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

Analyse en rapportage

De resultaten uit bronnenonderzoek en veldbezoek zijn verwerkt en geanalyseerd op mogelijke consequenties vanuit de Wet natuurbescherming.
Alle in de rapportage opgenomen foto's zijn tijdens het veldwerk door De Groene Ruimte gemaakt, tenzij anders is aangegeven.

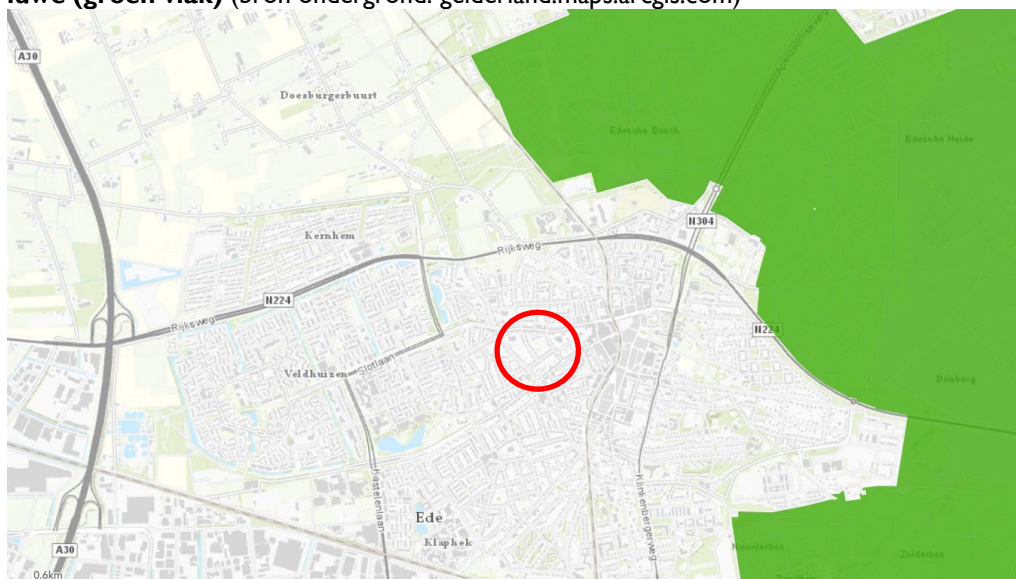
3. RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

3.1. Natura 2000-gebieden

De grenzen van de Natura 2000-gebied 'Veluwe' ligt op minimaal 1,2 km afstand van het plangebied (figuur 3). Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied en daarom is geen sprake van oppervlakteverlies. Ook ligt en deel van de bebouwde kom en de provinciale weg N224 tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied. Versnippering is daarom niet aan de orde.

Effecten op de Natura 2000-gebieden door geluid, licht, trilling, mechanische verstoring, verdroging, verontreiniging en verandering in populatiedynamiek zijn, gezien de afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied en de ligging in de bebouwde kom, niet aan de orde.

Figuur 3. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe (groen vlak) (bron ondergrond: gelderland.maps.arcgis.com)

Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor vegetaties waarvan er een aantal (zeer) gevoelig zijn voor vermessing en verzuring door N-depositie vanuit de lucht. De volgende habitattypen zijn aangewezen voor de Veluwe:

- H2310 Psammofiele heide met Calluna en Genista
- H2320 Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
- H2330 Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
- H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitriche-Batrachion
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
- H4030 Droge Europese heide

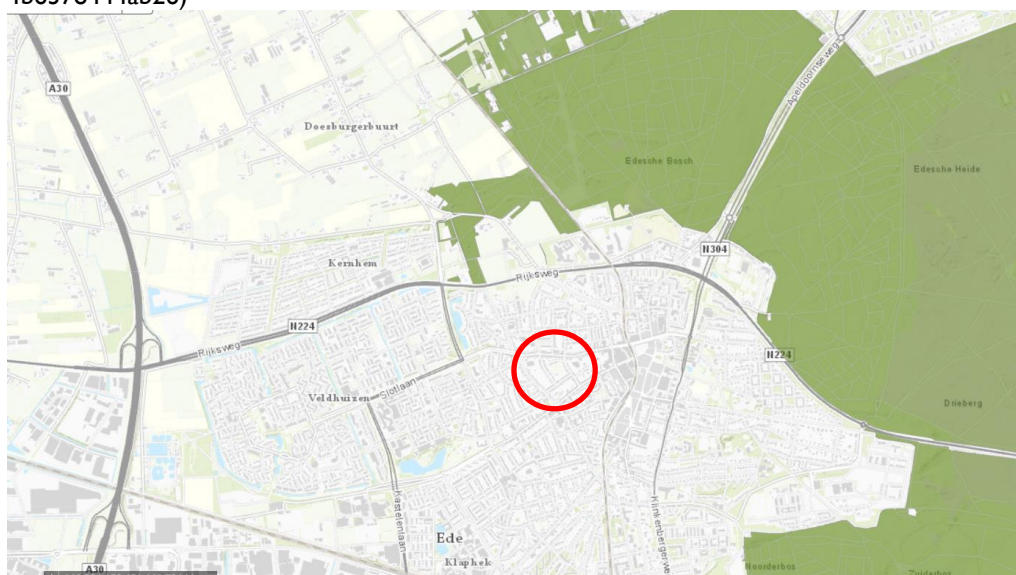
- H5130 *Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland
- H6230 Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
- H7110 Actief hoogveen
- H7140 Overgangs- en trilveen
- H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion H7230 Alkalisch laagveen
- H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*
- H91E0 Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Een effect van de voorgenomen handeling kan niet op voorhand worden uitgesloten, omdat de voorgenomen handeling door het gebruik van machines een tijdelijk verhoogde uitstoot van stikstof tot gevolg kan hebben in de aanlegfase⁴⁾.

3.2. Gelders Natuurnetwerk

Figuur 4. Globale ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van GNN (groene vlakken)

(bron ondergrond: www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=a01fc4e9da1248f8ae24b6378444ab26)

⁴⁾ Door een recente uitspraak van de Raad van State is de regelgeving rondom de (extra) uitstoot van stikstof gewijzigd. Op basis van de huidige berichtgeving is voor activiteiten die voorheen zonder melding vergunningvrij waren, nu wel een vergunning nodig (Kamerbrief stand van zaken PAS korte termijn d.d. 27 juni 2019). "In veel gevallen zal nader moeten worden onderzocht op welke wijze effecten van stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten of gecompenseerd. Er zijn vele gedachtenlijnen te verkennen, zoals mitigerende maatregelen, saldering, ADC toets, fase-ring, etc. Dit traject is maatwerk." (Element advocaten, 2019)

Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen binnen het Gelders Natuurnetwerk (figuur 4). Negatieve effecten door de voorgenomen handeling op de doelstelling van het netwerk zijn daarom uitgesloten. Externe werking is voor het GNN niet van toepassing.

4. RESULTATEN SOORTENBESCHERMING

4.1. Flora

Binnen het NDFF-zoekgebied zijn enkele beschermde plantensoorten bekend, waarvan alleen Dreps eventueel in het plangebied zou kunnen voorkomen. De soort, oorspronkelijk een akkeronkruid, groeit op ruderales en schrale kalkrijke terreinen. Tegenwoordig zijn dit vaak braakliggende terreinen of spoorbermen. Kleine zanderige en schrale terreinen zijn aanwezig in het plangebied. Op deze plekken werd echter geen Dreps aangetroffen. De soort is pas in juni goed zichtbaar en is voor die tijd gemakkelijk te verwarren met gelijkende grassoorten. Doordat ook gelijkende soorten ontbraken kan Dreps worden uitgesloten.

Andere beschermde flora wordt niet verwacht. Het grootste deel van het plangebied is verhard en bebouwd en de tuinen zijn vaak onderhouden met gecultiveerde soorten.

4.2. Zoogdieren

4.2.1. Vleermuizen

Uit de NDFF komen een aantal soorten vleermuizen naar voren: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatzvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis, Watervleermuis, Franjestaart en Bosvleermuis. Baardvleermuis en Brandt's vleermuis zijn zeer sporadisch waargenomen bij een ten noorden van het plangebied gelegen begraafplaats, maar de meeste waarnemingen zijn ouder dan 20 jaar en het betroffen bovendien overwinterende dieren.

Bij het veldbezoek bleek dat de woningen geschikt tot zeer geschikt zijn voor vleermuizen. Er zit ruimte tussen dakgoot en gevel, hoekwoningen hebben vaak ruimtes tussen gevelpan en gevel en ook zijn her en der kapotte dakpannen en scheuren aanwezig. Deze ruimte kunnen door Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatzvlieger en Gewone grootoorvleermuis in gebruik zijn als zomer-, kraam-, paarverblijfplaats. Door het ontbreken van een spouwmuur worden massawinterverblijven niet verwacht.

Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen kunnen worden uitgesloten omdat deze hun verblijfplaatsen doorgaans in bomen hebben.

4.2.2. Overige zoogdieren zonder vrijstelling

Uit deze categorie zijn geen soorten in en nabij het plangebied te verwachten. Steenmarter en Eekhoorn komen in het in de NDFF gehanteerde zoekgebied naar voren. Van Eekhoorn zijn echter geen nesten aangetroffen, de wijk is erg groen maar niet bebost genoeg voor essentieel leefgebied. Van Steenmarter zijn geen waarnemingen of meldingen van overlast bekend uit de wijk. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen in de vorm van bijvoorbeeld uitwerpselen, krabsporen, vraatsporen, prooiresten etc. aangetroffen. Vaste verblijfplaatsen binnen het plangebied kunnen daarmee worden uitgesloten.

Hoewel in de omgeving wel kleine marterachtigen als Bunzing en Wezel voorkomen is het in het plangebied te druk en te stedelijk om verblijfplaatsen van deze soorten in de woningen of tuinen te verwachten.

4.2.3. Overige zoogdieren met vrijstelling

Uit de NDFF komt alleen Egel naar voren. Ook Bosmuis en Huisspitsmuis zijn te verwachten in het plangebied.

4.3. Vogels

4.3.1. Jaarrond beschermde nesten

Uit de omgeving van het plangebied zijn veel waarnemingen bekend van Huismus en Gierzwaluw (NDFF).

In het veld werden direct al een tiental nesten geconstateerd. Ondanks vogelschroot onder de dakpannen kunnen de dieren op diverse manieren onder het dak komen. De vogelschroot is vaak krom of kapot en sluit niet goed aan. Ook zijn her en der pannen kapot waardoor Huismussen eenvoudig op hogere plekken van het dak onder de dakpannen kunnen komen.

Ook Gierzwaluwen hebben op diverse manieren toegang tot ruimtes onder het dak. Er zijn bij hoekwoningen vaak ruimtes tussen gevelpan en gevel en net als voor Huismussen geldt dat de dieren via kapotte dakpannen onder de dakpannen kunnen komen. Gierzwaluwen zijn waargenomen tijdens het veldbezoek maar alleen overvliegend. Het veldbezoek was echter te vroeg in het jaar om iets te kunnen zeggen over daadwerkelijke aanwezigheid van nesten.

4.3.2. Broedgevallen

In de wijk is veel groen in de vorm van bomen en struiken aanwezig. Broedgevallen van algemene soorten als Merel, Heggenmus, Winterkoning, Houtduif en Turkse tortels zijn waarschijnlijk. In de schoorstenen kunnen bovendien Kauwen tot broeden komen.

4.4. Reptielen, amfibieën en vissen

Binnen het NDFF-zoekgebied zijn Hazelworm, Gladde slang, Levendbarende hagedis en Zandhagedis bekend.

Uit het veldbezoek bleek dat het plangebied geen geschikt leefgebied bevat voor bovengenoemde soorten. Er is geen open water aanwezig voor vissen en amfibieën, ook geschikt landhabitat ontbreekt voor amfibieën. Voor reptielen ligt het plangebied te ver in stedelijk gebied.

4.5. Insecten en andere ongewervelden

In het NDFF-zoekgebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde insecten of andere ongewervelden.

Binnen het plangebied bevinden zich geen plantensoorten die als waardplant gebruikt kunnen worden door beschermde insecten. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor beschermde insecten en andere ongewervelden. De aanwezigheid van beschermde ongewervelden wordt derhalve uitgesloten.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. Conclusies Natura 2000-gebieden

- Een effect van de voorgenomen handeling kan niet op voorhand worden uitgesloten, omdat de voorgenomen handeling door het gebruik van machines een tijdelijk verhoogde uitstoot van stikstof tot gevolg kan hebben in de aanlegfase.

5.2. Conclusies GNN

- Effecten op het Gelders Natuurnetwerk zijn niet aan de orde.

5.3. Conclusies Soortenbescherming

Flora

- Er kan worden aangenomen dat er geen beschermde flora aanwezig is in het plangebied.

Vleermuizen

- Vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatzvlieger en Gewone grootoorvleermuis kunnen niet worden uitgesloten. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in diverse kieren en spleten en onder het dak.
- Bij de sloop worden eventueel aanwezige verblijfplaatsen vernietigd. Een nader onderzoek dient uitsluitsel te geven over vaste verblijfplaatsen.
- Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er vaste verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn, en het complex gesloopt wordt, is een ontheffing in het kader van de Wnb-soortenbescherming nodig. Aan het verkrijgen van een ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

Overige zoogdieren

- Op basis van de quickscan zijn vaste verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling in de onderzochte panden uitgesloten. De aanwezigheid van enkele kleine zoogdiersoorten is niet uitgesloten. Voor deze dieren geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

Vogels

- Jaarrond beschermde nestplaatsen van Huismus zijn vastgesteld en van Gierzwaluw zijn deze mogelijk aanwezig. Nestmogelijkheden bevinden zich met name achter de dakgoten en onder dakpannen.
- Door sloop gaan de aanwezige Huismussen nesten en potentieel aanwezige Gierzwaluwnesten verloren. Nader onderzoek moet uitwijzen hoeveel nesten van de Huismus er exact aanwezig zijn en of er ook Gierzwaluwnesten aanwezig zijn.
- Een ontheffing in het kader van de Wnb-soortenbescherming is noodzakelijk vanwege de reeds aangetroffen Huismussennesten. Om deze te kunnen aanvragen moet bepaald worden hoeveel nesten er exact aanwezig zijn en of er ook Gierzwaluwnesten aanwezig zijn. Aan het verkrijgen van een ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

- Alle broedgevallen, ook van de algemene vogelsoorten, zijn bij de wet beschermd en mogen niet verstoord of vernietigd worden. De soorten die in het plangebied tot broeden kunnen komen broeden, uitsluitend tussen begin april en begin augustus. Als de sloop buiten deze periode wordt uitgevoerd is verstoring niet aan de orde. Indien wel binnen deze periode gesloopt moet worden kunnen voorzorgsmaatregelen genomen worden om broedgevallen te voorkomen en/of is een broedvogelcheck door een ecooloog noodzakelijk voorafgaande aan de sloop.

Reptielen, amfibieën en vissen

- Beschermd verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van reptielen, amfibieën en vissen zijn uitgesloten; vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Insecten en andere ongewervelden

- Beschermd verblijfplaatsen van insecten en andere ongewervelden zijn uitgesloten; vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Zorgplicht

Voor alle soorten, dus inclusief de soorten met een vrijstelling en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus, geldt de wettelijke zorgplicht. Dit houdt in dat al het redelijke gedaan moet worden om verstoring van deze soorten te voorkomen.

5.4. Aanbevelingen

Vogels

- Voor de geplande sloop is nader onderzoek noodzakelijk om uitsluitel te verkrijgen over de aanwezigheid van Gierzwaluwnesten en het exacte aantal Huismusnesten. Aanbevolen wordt om dit volgens de richtlijnen in de kennisdocumenten van de betreffende soorten te doen.
- Ruim voorafgaand aan de werkzaamheden dient bepaald te worden of voorzorgsmaatregelen nodig zijn om broedgevallen te voorkomen en of een broedgevallencheck (alle vogelsoorten) uitgevoerd dient te worden.

Vleermuizen

- Voor de sloop is nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Aanbevolen wordt om dit onderzoek conform het vleermuisprotocol tussen 15 mei en 1 oktober, met 5 veldrondes uit te voeren.

BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus – Passer domesticus. BIJ12, Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw – Apus apus. BIJ12, Utrecht.

Kadaster.nl., 2020. Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Verkregen van <https://www.kadaster.nl/bag-viewer>, op 16-4-2020.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde websites

- NDFF: www.ndff-ecogrid.nl
- www.pdok.nl/viewer

BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMDE SOORTEN

* geen vrijstelling
V vrijstelling

Vleermuizen					
Baardvleermuis	*	Bechstein's vleermuis	*	Bosvleermuis	*
Brandt's vleermuis	*	Franjestaart	*	Gewone dwergvleermuis	*
Gewone grootoorvleermuis	*	Grijze grootoorvleermuis	*	Grote hoefijzerneus	*
Grote rosse vleermuis	*	Ingekorven vleermuis	*	Kleine dwergvleermuis	*
Kleine hoefijzerneus	*	Laatvlieger	*	Meervleermuis	*
Mopsvleermuis	*	Noordse vleermuis	*	Rosse vleermuis	*
Ruige dwergvleermuis	*	Tweekleurige vleermuis	*	Vale vleermuis	*
Watervleermuis	*				
Overige zoogdieren					
Aardmuis	V	Bever	*	Boommarter	*
Bosmuis	V	Bruinvis	*	Bultrug	*
Bunzing	*	Damhert	*	Das	*
Dwergmuis	V	Dwergpotvis	*	Dwergspitsmuis	V
Dwergvinvis	*	Edelhert	*	Eekhoorn	*
Egel	V	Eikelmuis	*	Gestreepte dolfin	*
Gewone bosspitsmuis	V	Gewone dolfin	*	Gewone spitsdolfijn	*
Gewone vinvis	*	Gewone zeehond	*	Griend	*
Grote bosmuis	*	Grijze dolfin	*	Grijze zeehond	*
Haas	V	Hamster	*	Hazelmuis	*
Hermelijn	*	Hille (Butskop)	*	Huisspitsmuis	V
Kleine zwaardwalvis	*	Konijn	V	Lynx	*
Molmuis	*	Narwal	*	Noordse vinvis	*
Noordse woelmuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Orca	*
Otter	*	Potvis	*	Ree	V
Rosse woelmuis	V	Spitsdolfijn van Gray	*	Steenmarter	*
Tuimelaar	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Veldmuis	V
Veldspitsmuis	*	Vos	V	Waterspitsmuis	*
Wezel	*	Wilde kat	*	Wild zwijn	*
Witflankdolfijn	*	Witsnuitdolfijn	*	Witte dolfin	*
Woelrat	V	Wolf	*		
Amfibieën					
Alpenwatersalamander	*	Bruine kikker	V	Boomkikker	*

Kevers

Brede geelrandwater-roofkever	*	Gestreepte waterroofkever	*	Heldenbok	*
Juchtleerkever	*	Vermiljoenkever	*	Vliegend hert	*
Geelbuikvuurpad	*	Gewone pad	V	Heikikker	*
Kamsalamander	*	Kleine watersalamander	V	Knoflookpad	*
Meerkikker	V	Middelste groene kikker	V	Poelkikker	*
Rugstreeppad	*	Vinpootsalamander	*	Vroedmeesterpad	*
Vuursalamander	*				

Reptielen

Adder	*	Dikkopschildpad	*	Gladde slang	*
Hazelworm	*	Kemps' zeerschildpad	*	Lederschildpad	*
Levendbarende hagedis	*	Muurhagedis	*	Ringslang	*
Soepschildpad	*	Zandhagedis	*		

Vissen

Beekdonderpad	*	Beekprik	*	Elrits	*
Gestippelde alver	*	Grote modderkruiper	*	Houting	*
Kwabaal	*	Steur	*		

Dagvlinders

Aardbeivlinder	*	Apollovlinder	*	Bosparemoervlinder	*
Boszandoog	*	Bruin dikkopje	*	Bruine eikenpage	*
Donker pimperlblauwtje	*	Duinparemoervlinder	*	Gentiaanblauwtje	*
Grote paremoervlinder	*	Grote vos	*	Grote vuurvlinder	*
Grote weerschijnvlinder	*	Iepenpage	*	Kleine heivlinder	*
Kleine ijsvogelvlinder	*	Kommavlinder	*	Pimperlblauwtje	*
Sleedoornpage	*	Spiegeldikopje	*	Teunisbloempijlstaart	*
Tijmblauwtje	*	Veenbesblauwtje	*	Veenbesparemoervlinder	*
Veenhooibeestje	*	Veldparemoervlinder	*	Zilveren maan	*
Zilverstreephooibeestje	*				

Libellen

Beekrombout	*	Bosbeekjuffer	*	Bronslibel	*
Donkere waterjuffer	*	Gaffellibel	*	Gevlekte glanslibel	*
Gevlekte witsnuitlibel	*	Gewone bronlibel	*	Groene glazenmaker	*
Hoogveenglanslibel	*	Kempense heidelibel	*	Noordse winterjuffer	*
Oostelijke witsnuitlibel	*	Rivierrombout	*	Sierlijke witsnuitlibel	*
Speerwaterjuffer	*				

Weekdieren

Bataafse stroommossel	*	Platte schijfhoren	*	
-----------------------	---	--------------------	---	--

Overige diersoorten

Europese rivierkreeft	*	
-----------------------	---	--

Vaatplanten

Akkerboterbloem	*	Akkerdoornzaad	*	Akkerogentroost	*
Beklierde ogentroost	*	Berggamander	*	Bergnachtsorchis	*
Blaasvaren	*	Blauw guichelheil	*	Bokkenorchis	*
Bosboterbloem	*	Bosdravik	*	Brave hendrik	*
Brede wolfsmelk	*	Breed wollegras	*	Bruinrode wespenorchis	*
Dennenorchis	*	Dreps	*	Drijvende waterweegbree	*
Echte gamander	*	Franjementiaan	*	Geelgroene wespenorchis	*
Geel schorpioenmos	*	Geplooid vrouwenmantel	*	Getande veldsla	*
Gevlekt zonneroosje	*	Glad biggenkruid	*	Gladde zegge	*
Groene nachtorchis	*	Groenknolorchis	*	Groensteel	*
Groot spiegelklokje	*	Grote bosaardbei	*	Grote leeuwenklauw	*
Honingorchis	*	Kalkboterbloem	*	Kalketrip	*
Kartuizer anjer	*	Karwijselie	*	Kleine ereprijs	*
Kleine schorseneer	*	Kleine vlotvaren	*	Kleine wolfsmelk	*
Kluwenklokje	*	Knollathyrus	*	Knolspirea	*
Korensla	*	Kranskarwij	*	Kruipend moerasscherm	*
Kruiptijm	*	Lange zonnedaauw	*	Liggende ereprijs	*
Liggende raket	*	Moeragamander	*	Muurbloem	*
Naakte lathyrus	*	Naaldenkervel	*	Pijlscheelkelk	*
Roggelelie	*	Rood peperboompje	*	Rozenkransje	*
Ruw parelzaad	*	Scherpkruid	*	Schubvaren	*
Schubzegge	*	Smalle raai	*	Spits havikskruid	*
Steenbraam	*	Stijve wolfsmelk	*	Stofzaad	*
Tengere distel	*	Tengere veldmuur	*	Tonghaarmuts	*
Trosgamander	*	Veenbloembies	*	Vliegenorchis	*
Vroege ereprijs	*	Wilde averuit	*	Wilde ridderspoor	*
Wilde weit	*	Wolfskers	*	Zandwolfsmelk	*
Zinkviooltje	*	Zomerschroeforchis	*	Zweedse kornoelje	*